

Słownik terminów
precyzujący słownictwo używane w Programie realizacji WSDZ
w Zespole Szkół nr 8 im. Tadeusza Kościuszki w Koszalinie
na rok szkolny 2018/2019

Obszar: Poznawanie własnych zasobów

Motywacja	<p>Stan gotowości podmiotu do podejmowania określonych działań (np. motywacja do pracy, nauki, sportu), stopień zaangażowania w wykonywanie danych czynności. Dzięki wysokiej motywacji możliwe jest kontynuowanie działań pomimo napotykanego trudności, stąd procesy motywacyjne odpowiedzialne są w dużej mierze za realizację postawionych przez podmiot celów.</p>
Osobowość	<p>Zespół względnie stałych cech psychicznych podmiotu zapewniający mu poczucie tożsamości, tj. integrujący myśli, emocje i uczucia oraz zachowania. Rolą osobowości jest regulowanie relacji między poszczególnymi zjawiskami psychicznymi w taki sposób, aby zapewnić podmiotowi optymalną równowagę życiową. Zazwyczaj wyróżnia się dwa komponenty osobowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • temperament - odnoszący się do formalnej struktury zachowania (np. w jaki sposób zazwyczaj reagujemy na bodźce o niskim/wysokim nasileniu? - bez względu na ich treść), o charakterze biologicznym, trudno podlegający modyfikacjom; • charakter - odnoszący się do treści zachowania (np. pomocny, otwarty na zmiany), modelowany pod wpływem oddziaływań społecznych, podlegający procesom wychowawczym. <p>Osobowość pełni ważną rolę w procesie adaptacji podmiotu do miejsca pracy. Niski stopień dostosowania miejsca pracy do cech osobowości negatywnie oddziałuje zarówno na samą postawę podmiotu do pracy, satysfakcję zawodową, jak i osobowość (brak równowagi).</p>
Poczucie własnej wartości	<p>Postawa względem własnej osoby, stosunek do samego siebie, emocjonalny wymiar obrazu siebie. Poczucie własnej wartości wyraża ocenę podmiotu ukierunkowaną na to, co wie i myśli o sobie (samowiedza).</p>
Predyspozycje zawodowe	<p>Wrodzone skłonności do efektywnego wykonywania danych czynności (związanych z konkretnym zawodem). Predyspozycje mogą mieć charakter poznawczy (np. wysoka inteligencja), osobowościowy (np. bycie reaktywnym - cecha temperamentu) lub sprawnościowy (np. motoryka). Predyspozycje zawodowe to zatem takie właściwości podmiotu, które ułatwiają mu radzenie sobie z zadaniami charakterystycznymi dla danej profesji.</p>
Samoocena	<p>Uogólniona, względnie trwała postawa podmiotu względem siebie, mająca istotne znaczenia dla jego samopoczucia (emocje) i zakresu podejmowanych działań (motywacja). Samoocenę opisuje się zazwyczaj w trzech wymiarach:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • poziomu, czyli niska - wysoka, • stałości/trwałości, czyli niestabilna - stabilna, • adekwatności, czyli zaniżona - adekwatna - zawyżona.
Talent	<p>Synonim „uzdolnienia”; względnie stałe warunki wewnętrzne człowieka determinujące efektywność wykonywania czynności w specyficznej sferze jego działalności. Talent ma charakter kierunkowy, związany jest z konkretną dziedziną, np. plastyczny, muzyczny, sportowy. Wyrazem posiadania talentu przez ucznia są jego osiągnięcia, stąd zazwyczaj używa się pojęcia „talent” w przypadku już aktualizowanego (rozwijanego), a nie jedynie możliwego do wykorzystania potencjału podmiotu. Talent zatem to przejawiane w zachowaniu (w postaci osiągnięć w danej dziedzinie/przedmiocie) uzdolnienie.</p>
Uzdolnienia	<p>Względnie stałe warunki wewnętrzne człowieka determinujące efektywność wykonywania czynności w specyficznej sferze jego działalności. Uzdolnienia mają zatem charakter kierunkowy, związane są z konkretną dziedziną, np. plastyczne, muzyczne, sportowe, motoryczne. Synonim „talentu”, przy czym zazwyczaj „talent” używany jest w przypadku uzdolnień przejawianych w postaci osiągnięć (a nie tylko potencjalnych, ukrytych możliwości podmiotu).</p> <p>Można zatem powiedzieć o uczniu, że jest uzdolniony muzycznie, pomimo że do tej pory nie osiągnął ponadprzeciętnych wyników, ale może to uczynić w przyszłości.</p>
Wartości	<p>Względnie trwałe przekonania podmiotu na temat preferowanych sposobów postępowania uporządkowane w hierarchię według stopnia ich ważności. Wartości często ujmowane są jako cele do realizacji przez podmiot (np. dążenie do prawdy lub autonomii), stąd traktuje się je jako element systemu motywacyjnego człowieka.</p>
Zainteresowania	<p>Zjawisko polegające na stałym i częstym ukierunkowaniu uwagi (mimowolnej i świadomej) jednostki na określone kategorie obiektów, czynności, stanów lub sytuacji. Zainteresowanie związane jest ze skłonnością (postawą) do pogłębionego poznawania danego obiektu (dziedziny), jako postawa uwzględnia zarówno wymiar: wiedzy, emocji (obiekt zainteresowania wzbudza pozytywny afekt), jak i zachowania (aktywności związane z zainteresowaniami). Wymiary zainteresowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • treść, • zakres (szeroki - wąski w obszarze konkretnej dziedziny lub też jednostronny - wielostronny, tj. jedna dziedzina - wiele dziedzin), • siła, • trwałość.
Zasoby	<p>Potencjał jednostki (tj. wiedza, umiejętności, postawy, stan zdrowia,</p>

	<p>osobowość), który może być wykorzystywany przez nią do zaspokojenia potrzeb i realizacji celów. W psychologii zasoby ujmowane są często jako środki będące w dyspozycji podmiotu, które możliwe są do zastosowania przez niego celem rozwiązania problemu. Zasoby mogą być wewnętrzne (należące do jednostki) lub zewnętrzne (związane ze wsparciem otoczenia, np. postawą rodziców, rówieśników).</p> <p>Ekwiwalenty: zasoby = potencjał = wyposażenie podmiotu.</p>
Zdolności	<p>Ogólne zasoby poznawcze jednostki, które decydują o efektywności podejmowanych przez nią działań. Najczęściej utożsamia się zdolności z inteligencją i podstawowymi procesami poznawczymi, tj. percepcją, uwagą, pamięcią, myśleniem i wyobraźnią. Osoba zdolna to zatem osoba szybko przetwarzająca informację, szybko ucząca się, skutecznie rozwiązująca problemy, sprawnie analizująca dostępne dane.</p>
Zdrowie	<p>Stan pełnej fizycznej, duchowej i społecznej pomyślności, stan dobrego samopoczucia - dobrostan, a nie tylko brak choroby, defektów fizycznych czy niedomagań (definicja przyjęta przez WHO - Światową Organizację Zdrowia). Dobrostan wyraża się w poznawczej i emocjonalnej ocenie własnego życia jako satysfakcjonującego i wartościowego, w wyniku zaspokojenia istotnych potrzeb, i umożliwia samorozwój w różnych obszarach życia, w tym w pracy zawodowej.</p>

Obszar: Świat zasobów i rynek pracy

Certyfikowanie	<p>Proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji.</p>
Klasyfikacja zawodów i specjalności	<p>Usystematyzowany zbiór zawodów i specjalności występujących na rynku pracy.</p> <p>Stanowi „spis z natury” zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy. Klasyfikacja opracowana została na podstawie międzynarodowego standardu klasyfikacji zawodów isco-08.</p>
Kwalifikacja	<p>Zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący.</p>
Polska Rama Kwalifikacji	<p>Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji,</p>

	o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. W sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie, sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Rynek pracy	Ogół form i procesów zatrudniania pracowników przez pracodawców, a także ogół instytucji, uwarunkowań oraz czynników negocjacji warunków zatrudnienia, pracy i płac; ekonomiczny, społeczny i polityczny obszar, na którym rozgrywają się wszelkie procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia.
Sektorowa Rama Kwalifikacji	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy sektorowych ram kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom polskiej ramy kwalifikacji.
Specjalność	Jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Standard kompetencji zawodowych	Norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Walidacja	Sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Zawód	Zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kompetencji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji	Rejestr publiczny w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. O informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, prowadzony w systemie teleinformatycznym, ewidencjonujący kwalifikacje włączone do zintegrowanego systemu kwalifikacji.
Zintegrowany System Kwalifikacji	Wyodrębniona część krajowego systemu kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu polskiej ramy kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do zintegrowanego systemu kwalifikacji i ich ewidencjonowania w zintegrowanym rejestrze kwalifikacji, a także zasady

	i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji.
--	--

Obszar: Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Edukacja	Ogół procesów wychowawczo-dydaktycznych przebiegających w społeczeństwie, łącznie z procesami samoedukacyjnymi, tj. Obejmującymi samowychowanie i samouctwo.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych i kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (tzn. Efektów kształcenia, poświadczonych dyplomem, świadectwem, certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez uprawnioną instytucję potwierdzającym uzyskanie zakładanych efektów kształcenia) albo kwalifikacji w zawodzie (tzn. Wyodrębnionego w danym zawodzie zestawu oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji).
Edukacja permanentna	Ogół procesów oświatowych i wychowawczych realizowanych w różnych okresach życia ludzkiego prowadzonych w różnych formach organizacyjno-programowych i sytuacjach międzyludzkich. W jej obszarze wyróżnia się: <ul style="list-style-type: none"> • edukację wyjściową, realizowaną w okresie wychowania w pierwszych latach życia przy udziale domu rodzinnego, środowiska rówieśniczego i zamieszkania; • edukację szkolną, realizowaną wstępnie przez przedszkole, a następnie przez różne typy szkół - podstawowe, ponadpodstawowe, wyższe; • edukację ustawiczną.
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych nabytych w systemie edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się. Na efekty uczenia się składa się to, co człowiek wie i rozumie, co potrafi wykonać, a także to, do jakich zobowiązań jest przygotowany. Poszczególne efekty uczenia się mogą mieć charakter specyficzny dla danej kwalifikacji lub uniwersalny; mogą np. odnosić się do tzw.

	kompetencji kluczowych lub ogólnozawodowych.
Kompetencje	Zdolność podejmowania określonych działań i wykonywania zadań z wykorzystaniem efektów uczenia się i własnych doświadczeń. Dlatego kompetencje nie można utożsamiać z efektami uczenia się. Termin kompetencje - w zależności od kontekstu - może oznaczać m.in.: zakres działania, zakres uprawnień do podejmowania decyzji, merytoryczne przygotowanie do wykonania określonego zadania.
Kompetencje kluczowe	Na szczelbu unii europejskiej określono osiem kompetencji kluczowych, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia. Należą do nich: <ol style="list-style-type: none"> 1. Porozumiewanie się w języku ojczystym; 2. Porozumiewanie się w językach obcych; 3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4. Kompetencje informatyczne; 5. Umiejętność uczenia się; 6. Kompetencje społeczne i obywatelskie; 7. Inicjatywność i przedsiębiorczość; 8. Świadomość i ekspresja kulturalna.
Kompetencje personalne i społeczne	Trzynaście kompetencji wspólnych dla wszystkich zawodów szkolnictwa zawodowego, które uczący się nabywa w procesie kształcenia zawodowego, opisanych zgodnie z ideą europejskich ram kwalifikacji, w języku efektów kształcenia - uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzega zasad kultury i etyki; 2. Jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań; 3. Potrafi planować działania i zarządzać czasem; 4. Przewiduje skutki podejmowanych działań; 5. Ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania; 6. Jest otwarty na zmiany; 7. Stosuje techniki radzenia sobie ze stresem; 8. Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe; 9. Przestrzega tajemnicy zawodowej; 10. Negocjuje warunki porozumień; 11. Jest komunikatywny; 12. Stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów; 13. Współpracuje w zespole.
Osiągnięcie	Wyodrębniony zbiór efektów uczenia się, których uzyskanie zostało potwierdzone w walidacji, stanowiący część wymagań dla danej kwalifikacji rynkowej.

Przenoszenie osiągnięć	W kontekście zintegrowanego systemu kwalifikacji przenoszenie osiągnięć oznacza uznawanie przez instytucję certyfikującą pozytywnego wyniku walidacji (poszczególnych zestawów efektów uczenia się), która została przeprowadzona przez inne instytucje.
Rynek edukacyjny	To rodzaj rynku, reguły gry określające równowagę między popytą szkół i instytucji edukacyjnych (ofert edukacyjnych) a popytem uczniów (studentów), które są powszechne, uważane przez społeczeństwo za uczciwe, sprawiedliwe i adekwatne. Rynek obejmuje wszystkich kupujących i sprzedających, których decyzje są wzajemnie uzależnione, kształtują popyt i popyt oraz wpływają na poziom cen i jakość usług.
System edukacji	W szerokim ujęciu na system edukacyjny składają się: ludzie, procesy i instytucje działające na rzecz kształcenia, doksztalania, adaptacji społecznej i resocjalizacji. Jego elementami są instytucje edukacyjne, przepisy prawne, procesy dydaktyczne, nauczyciele, uczniowie, studenci. Systemy edukacyjne ponoszą odpowiedzialność za wyposażenie absolwentów szkół w wiedzę, umiejętności i postawy, które pozwolą im znaleźć właściwe miejsce na rynku pracy. W Polsce system edukacyjny jest zarządzany przez dwie instytucje centralne: Ministerstwo Edukacji Narodowej (ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym).
Uczenie się	To proces, w którym: na drodze poznania, doświadczenia i ćwiczenia powstają nowe struktury wiedzy, umiejętności, nawyki i postawy, czyli dokonuje się pewna zmiana osoby.
Uczenie nieformalne się	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, np. samodzielne uczenie się, uczenie się w wyniku pracy zawodowej, podczas wykonywania obowiązków domowych, realizując zainteresowania pozazawodowe.
Uczenie się przez całe życie (lifelong learning)	Koncepcja uczenia się obejmująca rozwój indywidualny i rozwój cech społecznych we wszystkich formach i wszystkich kontekstach – w systemie formalnym, tj. w szkołach, placówkach kształcenia zawodowego, uczelniach i placówkach kształcenia dorosłych, oraz w ramach kształcenia nieformalnego, a więc w domu, w pracy i w społeczności.
Umiejętności	Przyswojone w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wiedza	Zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk, przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Obszar: Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

<p>Awans zawodowy</p>	<p>Przejsie pracownika na wyzsze stanowisko, osiagniecie wyzsze go szczebla w hierarchii zawodowej, osiagniecie wyzszej grupy osobistego zaszeregowania, a takze zwiekszenie odpowiedzialnosci za wykonywana prace, czesto zwiekszenie udzialu we wladzach zakladu i podniesienie prestiżu spolecznego. Awans zawodowy pracownika zalezy od wyksztalcenia, zdolnosci, chęci do pracy, umiejetnosci zawodowych, aspiracji zawodowych, wiadomosci, odpowiedzialnosci, uznania przełożonych, chęci doskonalenia sie oraz umiejetnosci wspoldzialania i wspolżycia z ludźmi.</p>
<p>Całozyciowe poradnictwo kariery</p>	<p>Proces umozliwiajacy obywatelom w kazdym wieku i w kazdym punkcie ich zycia okreczenie ich zdolnosci, kompetencji i zainteresowan potrzebnych do podejmowania decyzji edukacyjnych, szkoleniowych i zawodowych oraz zarzadzania wlasnymi sciezkaami edukacji i pracy. Calozyciowe poradnictwo kariery obejmuje cala game indywidualnych i grupowych aktywnosci odnoszacych sie do udzielania informacji zawodowej, doradzania, okreczania kompetencji, wspierania i nauczania podejmowanych decyzji oraz ksztaltowania umiejetnosci niezbednych do zarzadzania kariera edukacyjno-zawodowa.</p>
<p>Decyzja</p>	<p>Rozstrzygnięcie w sytuacji, gdy istnieje dwie lub więcej możliwości rozwiązania trudności.</p>
<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>Uporzadkowane i zaplanowane dzialania majace na celu wspieranie uczniow klas VII-VIII szkoly podstawowej i szkol ponadpodstawowych w procesie swiadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.</p>
<p>Działania związane z doradztwem zawodowym</p>	<p>Ogól zaplanowanych i systematycznych dzialan podejmowanych przez przedszkole, szkole lub placowke, ktorych celem jest przygotowanie i wspieranie uczniow w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Obejmują one m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku ksztalcenia i zawodu, wspomaganie uczniow w wyborze kierunku ksztalcenia i zawodu w trakcie biezacej pracy z uczniami, dzialania skierowane do rodzicow i nauczycieli, wspolpracę z otoczeniem spoleczno-gospodarczym.</p> <p>Działania te realizowane są w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedszkolach jako preorientacja zawodowa; • klasach I-VI szkoly podstawowej jako orientacja zawodowa; • klasach VII-VIII szkoly podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych i placówkach jako doradztwo zawodowe.
<p>Kariera zawodowa</p>	<p>Przebieg pracy zawodowej czlowieka w ciagu jego zycia, wyznaczony</p>

	<p>„ścieżką awansową" w zawodzie lub przechodzeniem do innego rodzaju pracy. Kariera lub droga zawodowa, w połączeniu z koncepcjami rozwoju zawodowego, stanowi jedno z podstawowych pojęć teorii kształcenia zawodowego.</p> <p>Aktualnie kariera zawodowa pojmowana jest dość szeroko - jako ogół ról i zadań życiowych podejmowanych przez człowieka. Odnosi się zatem zarówno do życia zawodowego, jak i osobistego. Ważnym aspektem kariery jest umiejętność godzenia tych dwóch sfer (zawodowej i rodzinnej).</p>
Orientacja zawodowa	Ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I-VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy
Planowanie	Jest to projektowanie zadań i czynności, którego wynikiem jest plan, stanowiący końcowy etap do przygotowania przyszłych działań praktycznych.
Postawa proaktywna	Gotowość podmiotu do podejmowania działań z własnej inicjatywy warunkowana potrzebą autonomicznego kształtowania kluczowych obszarów/dziedzin życia; postawa proaktywna zakłada odpowiedzialność podmiotu za podejmowane decyzje, w tym decyzje edukacyjno-zawodowe.
Preorientacja zawodowa	Ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.
Rozwój zawodowy	Doskonalenie osobowości zawodowej na skutek wykonywanej pracy zawodowej i związanej z tym edukacji.
Środowisko pracy	Zespół czynników materialnych, osobowych i społecznych opisujących i warunkujących pracę podmiotu i/lub grupy. Praca zaś to szereg czynności podejmowanych przez człowieka wymagających od niego zaangażowania, a służących zaspokojeniu potrzeb własnych i otoczenia.
Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ)	Celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę, zaplanowane na cały cykl kształcenia.
Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego	Zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły i stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum, których wymiar określa <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.</i>
Zajęcia związane z wyborem kierunku	Zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach Pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14

kształcenia i zawodu	grudnia 2016 r., art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. W sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach).
-----------------------------	--